

IV

(Teave)

TEAVE EUROOPA LIIDU INSTITUTSIOONIDELT, ORGANITELT JA ASUTUSTELT

NÕUKOGU

NÕUKOGU JÄRELDUSED COVID-19 KOHTA

(2020/C 57/04)

Euroopa Liidu Nõukogu kohtus täna, et teha kokkuvõtte inimeste haigestumisest COVID-19sse, mille puhang sai alguse Hiinas eelmise aasta detsembris ja mis kuulutati Maailma Terviseorganisatsioon (WHO) poolt 30. jaanuaril 2020 rahvusvahelise ulatusega rahvatervisealaseks hädaolukorraks ⁽¹⁾.

Nõukogu tervitab liikmesriikide, komisjoni, Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskuse (ECDC) ja terviseohutuse komitee (HSC) tõhusat reageerimist ELi tasandil ning rahvusvahelist reageerimist võimaliku pandeemiapuhangu ohule ning kutsub üles jätkama ja suurendama koostööd ELi ja rahvusvahelisel tasandil.

Olles teadlik epidemioloogilise olukorra jätkuvast muutumisest, peaksid EL ja selle liikmesriigid tegutsema jätkuvalt jõuliselt ja koordineeritult, et võidelda COVID-19 põhjustatud ohuga ning hoida ära seda põhjustava viiruse 2019-nCoV edasine edasikandumine ELi ja ELi piires. Sel eesmärgil on Euroopa Liidu Nõukogu vastu võtnud järgmised järeldused:

„EUROOPA LIIDU NÕUKOGU

1. TUNNISTAB, et uute nakkushaiguste nagu COVID-19 puhangud võivad kujutada endast ülemaailmset ohtu rahvatervisele, eelkõige rahvusvaheliste reise rohkuse ja sageduse tõttu globaliseerunud maailmas;
2. MÄRGIB, et COVID-19 kinnitatud juhtumid on põhjustanud viirus, mis võib edasi kanduda inimeselt inimesele;
3. VÕTAB TEADMISEKS WHO 3. veebruari 2020. aasta strateegilise valmisoleku- ja reageerimiskava 2019-nCoV kohta, ⁽¹⁾ mille eesmärk on peatada viiruse 2019-nCoV edasine ülekandumine Hiinas ja teistes riikides ning leevendada haiguspuhangu mõju kõigis riikides ning milles kutsutakse üles mobiliseerima rahalisi vahendeid, et toetada rahvusvahelise koordineerimise ja operatsioonide toetamise loomist, suurendada riikide valmisolekut ja reageerimist ning kiirendada prioriteetseid teadusuuringuid ja innovatsiooni;
4. VÄLJENDAB oma solidaarsust nakatunud inimestega kogu maailmas ja haiguse tõttu kõige enam kannatanud riikidega, eelkõige Hiinaga, ja TEATAB oma valmisolekust uurida koos komisjoniga ja koostöös WHO-ga ja asjaomaste kolmandate riikide ametiasutustega võimalikke abiandmise viise ja vahendeid kõnealuse haiguspuhangu vastu võitlemiseks;
5. TULETAB MEELDE, et EL ja selle liikmesriigid koordineerivad ja teevad tihedat koostööd terviseturbe valdkonnas, rakendades planeerimis- ja reageerimismeetmed ja valmisoleku planeerimist ning tegeledes talitluspidevuse planeerimisega seotud tegevustega kooskõlas otsusega nr 1082/2013/EL tõsiste piiriüleste terviseohtude kohta ⁽²⁾ ja otsusega nr 1313/2013/EL liidu elanikkonnakaitse mehhanismi ⁽³⁾ kohta tervisealaste hädaolukordade valdkonnas;

⁽¹⁾ [https://www.who.int/news-room/detail/30-01-2020-statement-on-the-second-meeting-of-the-international-health-regulations-\(2005\)-emergency-committee-regarding-the-outbreak-of-novel-coronavirus-\(2019-ncov\)](https://www.who.int/news-room/detail/30-01-2020-statement-on-the-second-meeting-of-the-international-health-regulations-(2005)-emergency-committee-regarding-the-outbreak-of-novel-coronavirus-(2019-ncov))

6. RÕHUTAB, kuivõrd olulised on kiired meetmed, mida võetakse koos komisjoniga WHO rahvusvaheliste terviseeskirjade raames, koordineerides reageerimismeetmeid, sealhulgas kontaktide jälgimist ja riskidest teavitamist, ning jagades teavet riiklike ennetus- ja ettevalmistavate meetmete kohta terviseohutuse komitees ning varajase hoiatamise ja reageerimise süsteemis (EWRS), et kaitsta rahva tervist;
7. PEAB TERVITATAVAKS WHO juhatuse 8. veebruaril 2020 vastu võetud resolutsiooni, mis käsitleb valmisoleku tugevdamist tervisealasteks hädaolukordadeks ning rahvusvaheliste tervise-eeskirjade rakendamist (IHR, 2005) (4);
8. PEAB SAMUTI TERVITATAVAKS WHOs, komisjonis, ECDCs ning terviseohutuse komitees juba tehtavat tööd, eelkõige seoses suunistega, mis käsitlevad ühist haigusjuhumääratlust, ühtset juhtumihaldust ja reisijate teavitamist;
9. RÕHUTAB kuivõrd oluline on ECDC töö tehniliste suunistega, mis käsitlevad nakatunute ja nendega kokku puutunud isikutega seotud analüüsi, riskhindamist ja nende ravi ning seotud tervishoiutöötajate kaitset, samuti Euroopa Ravimiameti (EMA) töö seoses ravi, vaktsiinide ja teadusuuringutega, samuti Euroopa Liidu Lennundusohutusameti (EASA) töö seoses rahvatervise kaitsega lennureisidel ning teiste asjaomaste ELi ametite töö;
10. PEAB TERVITATAVAKS kriisidele poliitilist reageerimist käsitleva ELi integreeritud korra (IPCR) (5) kiiret aktiveerimist teabevahetuse režiimis ja liidu elanikkonnakaitse mehhanismi (6) kiiret aktiveerimist ning konsulaarabi tugevdamist COVID-19 puhangu korral;
11. TUNNISTAB, et rahvatervise kaitseks ELi piiridel ja piiriületuspunktidest võetud riiklike meetmete, sealhulgas liikmesriikide poolt COVID-19 puhangu kontekstis juba võetud meetmete tõhusust on võimalik veelgi suurendada, tugevdades WHO soovitude raames juba toimuvat koordineerimist liikmesriikide ja komisjoni vahel;
12. TUNNISTAB, et tõsistele piiriülestele terviseohtudele reageerimine nõuab koordineeritud valdkondadevahelisi meetmeid riiklikul, ELi ja rahvusvahelisel tasandil, ning tervitab komisjoni, Euroopa välisteenistuse ja kõigi asjaomaste ELi ametite toetust sellele eesmärgile;
13. RÕHUTAB, kuivõrd oluline on tugevdada WHO rolli haiguspuhangute ohjamisel, tuginedes muu hulgas ELi koordineeritud panusele, eelkõige selleks, et tagada epidemioloogiliste andmete vahetamine reaalsajas;
14. RÕHUTAB vajadust töötada koos WHOga välja koordineeritud lähenemisviisi, uurides muu hulgas vabatahtliku rahastamise võimalusi, et toetada nõrgemate tervishoiusüsteemidega riike kooskõlas üleilmse solidaarsuse põhimõttega;
15. KUTSUB liikmesriike TUNGIIVALT ÜLES tegema omavahel ja komisjoniga proportsionaalselt ja asjakohaselt koostööd WHO soovitude ja ECDC nõuannete alusel järgmiselt:
 - a) võtma vajalikud ja asjakohased meetmed, et tagada rahvatervise kaitse, võttes arvesse, et erilist tähelepanu tuleb pöörata rahvusvahelise reisimise kõigile vormidele. Need meetmed peaksid eelkõige tagama, et
 - kõigis ELi sisenemise kohtades on vahendid, et anda inimestele, kellel on suurenenud risk kanda viirust 2019-nCoV, vajalikku teavet ja suuniseid asjakohase meditsiinilise nõu ja abi saamiseks;
 - on olemas selged plaanid ja vahendid, et tagada viiruse 2019-nCoV arvatavate ja kinnitatud kandjate asjakohane ravi tervishoiuasutustes ning vajalikud edasised meetmed, näiteks nendega kontaktis olnud inimeste jälgimine;
 - kogu ELis antakse mõjutatud piirkondadest saabunud või neid läbinud rahvusvahelistele reisijatele teavet ning tagatakse nende jälgitavus;
 - kui asjaolud seda õigustavad, võidakse mõjutatud piirkondadest saabunud või neid läbinud reisijatelt paluda esitada infot selle kohta, kas nad olid nimetatud piirkondadest pärit inimestega kontaktis;

- antakse suuniseid ja teavet tervishoiutöötajatele ja üldsusele;
- haigla patsientide ravipersonalil oleks asjakohane kaitse;

need meetmed peavad olema kooskõlas WHO soovitustega, mis on välja antud rahvusvaheliste tervise-eeskirjade, terviseohutuse komitee töö ja ECDC nõuannete, riiklike kavade ja suuniste alusel;

- b) töötama välja liikmesriikidevahelise tiheda ja tõhustatud koordineerimise, et tagada kõigi meetmete tõhusus, sealhulgas vajaduse korral reisimisega seotud meetmed, kaitstes samal ajal vaba liikumist ELis, et tagada rahvatervise optimaalne kaitse ja suurendada üldsuse teadlikkust COVID-2019 kohta;
- c) vahetama järelevalve ja seire valdkonnas pidevalt teavet viiruse 2019-nCoV arengust liikmesriikide territooriumil, kasutades selleks olemasolevaid üle-euroopalisi ja rahvusvahelisi struktuure kooskõlas rahvusvaheliste tervise-eeskirjadega ja otsusega nr 1082/2013/EL;
- d) vastavalt otsusele nr 1082/2013/EL ja kooskõlas rahvusvaheliste tervise-eeskirjade artikliga 44 näitama diagnoosimise ja ravi valdkonnas jätkuvalt üles solidaarsust ja tegema koostööd, toetades üksteist ja ülemaailmselt kogukonda viiruse 2019-NCov allika ja selle inimeselt inimesele edasikandumise täieliku potentsiaali kindlakstegemisel, vajaliku ravi väljatöötamisel, ühtsete juhtumihalduse suuniste väljatöötamisel, vajaduse korral diagnoosimisvõime jagamisel ning viirusevastaste ravimite kasutamise optimeerimisel;
- e) andma teabevahetuse valdkonnas, vajaduse korral terviseohutuse komitee ja selle sidevõrgu kaudu üldsusele koordineeritud, täpset, õigeaegset ja järjepidevat teavet ja suuniseid seoses COVID-19-ga, tuginedes tõenditele ja kättesaadavatele andmetele, vältides valeteabe ja väärinfo vastu, mis võib kaasa tuua diskrimineerimise;
- f) tegema teadus- ja arendustegevuse valdkonnas omavahel ja vajaduse korral tööstuse ja teadusasutustega tihedat koostööd, et hõlbustada COVID-19 vastase katsevaktsiini ning diagnostika ja viirusevastaste ravimite väljatöötamist;

16. KUTSUB komisjoni ÜLES

- a) hõlbustama valdkondadevahelist teabevahetust ja koostööd liikmesriikide vahel, eelkõige seoses COVID-19 järelevalve, riskihindamise, riskijuhtimise ja vastumeetmetega ELis;
- b) kättesaadavale teaduslikule teabele tuginedes toetama terviseohutuse komitee ja vajaduse korral liidu elanikkonnakaitse mehhanismi raames ettepanekuid koordineeritud meetmete kohta puhangu järgmisteks võimalikeks etappideks;
- c) aktiveerima olemasolevaid rahastamismehhanisme, et toetada liikmesriikidevahelist koostööd COVID-19 põhjustatud terviseohuks valmistumisel ja sellele reageerimisel olemasolevate ELi programmide ja meetmete raames;
- d) jätkuvalt uurima kõiki olemasolevaid võimalusi, eelkõige ühishankeid, et hõlbustada vajalikku juurdepääsu isikukaitsevahenditele, mida liikmesriigid vajavad võimalike puudujääkide minimeerimiseks;
- e) edendama selliste asjakohaste ja kulutasuvate meetmete liikmesriikidevahelist ühtlustamist, mis on kavandatud eesmärgiga kaitsta ja päästa elusid ning tõhusalt minimeerida COVID-19 juhtumite lisandumise ohtu, ning epidemioloogilise olukorra praegusest dünaamikast lähtudes samuti järjepidevalt kohaldama piisavaid mittefarmatseutilisi vastumeetmeid, sealhulgas isoleerimist, karantiini ja suhtlemisdistsantsi hoidmist kooskõlas ECDC ning WHO teaduslike nõuannetega;
- f) hindama koostöös Euroopa Raviameti ja riiklike raviametitega selliste ülemaailmsete terviseohtude nagu COVID-19 tagajärgi ravimite kättesaadavusele ELis ja tarneahelate turvalisusele;

- g) tugevdama toetust terviseohutuse komitee sidevõrgule kooskõlas otsusega nr 1082/2013/EL tõsiste piiriüleste terviseohtude kohta ja terviseohutuse komitee sidevõrgu standardse töökorraga.

(¹) <https://www.who.int/docs/default-source/coronaviruse/srp-04022020.pdf>

(²) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2013. aasta otsus nr 1082/2013/EL tõsiste piiriüleste terviseohtude kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks otsus nr 2119/98/EÜ, ELT L 293, 5.11.2013, lk 1.

(³) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta otsus nr 1313/2013/EL liidu elanikkonnakaitse mehhanismi kohta, ELT L 347, 20.12.2013, lk 924.

(⁴) EB 146/CONF./17, 8. veebruar 2020 https://apps.who.int/gb/ebwha/pdf_files/EB146/B146_CONF17-en.pdf

(⁵) <https://www.consilium.europa.eu/et/policies/ipcr-response-to-crises/>

(⁶) https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/et/ip_20_142“.
